

კავკასიის უნივერსიტეტი

სადოქტორო პროგრამა

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	საერთაშორისო ურთიერთობები
საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება ინგლისურ ენაზე	International Relations
უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური	დოქტორანტურა
საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი	აკადემიური
სწავლების ენა	საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლება მიმდინარეობს ქართულ და ინგლისურ ენებზე
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	
ქართულად:	საერთაშორისო ურთიერთობების დოქტორი (0705)
ინლისურად:	PhD in International Relations (0705)
პროგრამის ხელმძღვანელი	საერთაშორისო ურთიერთობების დოქტორი სერგი კაპანაძე

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით

საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო პროგრამა მოიცავს 180 ECTS კრედიტს, წელიწადში – 60 ECTS კრედიტს, სემესტრში – 30 ECTS კრედიტს. შესაბამისად, სადოქტორო პროგრამის სტანდარტული ვადა შეადგენს 3 წელს. პროგრამის მაქსიმალური ვადაა 5 წელი. სასწავლო წელი აგებულია სემესტრული პრინციპით: შემოდგომისა და გაზაფხულის სემესტრებით. სემესტრი მოიცავს 21 კალენდარულ კვირას, შესაბამისად, სასწავლო წელი დაგეგმილია 42 კალენდარულ კვირაზე.

საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო პროგრამა მოიცავს სასწავლო კომპონენტს (30 ECTS

კრედიტი), სწავლება-ასისტირების კომპონენტს (30 ECTS კრედიტი) და კვლევით კომპონენტს (120 ECTS კრედიტი) და სრულდება სადისერტაციო ნაშრომის შესრულებითა და დაცვით.

1 ECTS კრედიტი უდრის 25 საათს, რაც მოიცავს, როგორც დოქტორანტის საკონტაქტო დატვირთვის დროს (ლექცია, სემინარი, პრაქტიკუმი, ხელმძღვანელთან კონსულტაცია და სხვა), ასევე მისი დამოუკიდებელი მუშაობისათვის განკუთვნილ დროს (სპეციალური სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა, თემის აქტუალურობის დასაბუთება, კვლევა).

სადოქტორო პროგრამა მოიცავს სასწავლო კომპონენტს (30 ECTS), რომელიც შედგება სავალდებულო (25 კრედიტი) და არჩევით სასწავლო კურსებს (5 კრედიტი შეთავაზებული 10 კრედიტიდან), სწავლება-ასისტირების კომპონენტს (30 ECTS კრედიტი), კვლევით კომპონენტს (დისერტაცია - 120 კრედიტი).

პროგრამის ვადის ამოწურვის შემდეგ აკადემიური დავალიანების მქონე სტუდენტს უფლება აქვს საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების მიზნით სწავლა განაგრძოს დამატებითი სემესტრების (არა უმეტეს 4 სემესტრი) განმავლობაში, სტუდენტის სტატუსის შენარჩუნებით.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს:

- ✓ მაგისტრს ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს (უნდა წარმოადგინოს აკადემიური ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომი აკრედიტირებული უმაღლესი სასწავლებლიდან)
- ✓ მინიმუმ 2 წლის სამუშაო გამოცდილება ან/და 2.5-ზე მეტი GPA სამაგისტრო საფეხურის ნებისმიერ სპეციალობაზე (სასურველია, პოლიტიკური მეცნიერებები, საერთაშორისო ურთიერთობები, იურისპრუდენცია, ევროპული კვლევები, საჯარო მმართველობა, ეკონომიკა და სხვა შესაბამისი სპეციალობები)

დოქტორანტურაში ჩასარიცხად კანდიდატს ევალება:

- ✓ კავკასიის უნივერსიტეტის სახელმწიფო მართვის სკოლის მიმღებ კომისიასთან გასაუბრების წარმატებით გავლა
- ✓ სამოტივაციო წერილის და კურიკულუმ ვიტას ჩაბარება კომისიისთვის
- ✓ წიგნის ან სამეცნიერო სტატიის 1-2 გვერდიანი მიმოხილვა-ანალიზი (აპლიკანტმა უნდა მიმოხილოს ნებისმიერი წიგნი ან საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალებში გამოქვეყნებული სამეცნიერო სტატია საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროდან, რომელიც მან ბოლო დროს წაიკითხა. მათ უნდა აღნიშნონ რას ეხებოდა, რა ისწავლეს მისგან და რატომ მოეწონათ /არ მოეწონათ და რამდენად რელევანტური იყო გამოყენებული კვლევის მეთოდები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში).
- ✓ სადოქტორო კვლევის წინასწარი მონახაზი (რომელიც შემდგომ შესაძლებელია შეიცვალოს)
- ✓ საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების ერთ-ერთი აუცილებელი წინაპირობაა ინგლისური ენის ცოდნა მინიმუმ B2 დონეზე, რაც უნდა დასტურდებოდეს წარმოდგენილი სერტიფიკატით (ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატის არქონის შემთხვევაში ინიშნება გამოცდა).
- ✓ სერტიფიკატის წარდგენისგან კანდიდატი განთავისუფლდება, თუ მას ინგლისურ ენაზე ნასწავლი აქვს საზღვარგარეთის უნივერსიტეტში (მინიმუმ 1 სემესტრი), ან დასრულებული აქვს ინგლისურენოვანი საბაკალავრო, ან სამაგისტრო პროგრამა.

მიღების პირობები მტკიცდება სკოლის საბჭოს მიერ და ქვეყნდება განაცხადების მიღების დროს.

<p>პროგრამის მიზანი</p>	<p>პროგრამა შეესაბამება კავკასიის უნივერსიტეტისა და კავკასიის სახელმწიფო მართვის სკოლის მისიაში ასახულ მიზნებს და უზრუნველყოფს კვლევებზე ორიენტირებული სწავლების და სწავლის დანერგვით ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანი, მაღალკვალიფიციური, ზნეობრივად სრულყოფილი, დემოკრატიის იდეალების მიმდევარი სპეციალისტების მომზადებას და ამ სფეროში საზოგადოების-საგანმანათლებლო მოთხოვნების დაკმაყოფილებას. პროგრამა ამზადებს საერთაშორისო ურთიერთობების მაღალი დონის მკვლევარებს და ექსპერტებს, რომელთაც შეეძლება მეცნიერული მიდგომებით რეგიონში და მსოფლიოში მიმდინარე პროცესების კვლევა. პროგრამის მიზანია, რომ პროგრამის დამთავრების შემდეგ დოქტორანტმა შეძლოს სიღრმისეული კვლევის ჩატარება და საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში ახალი ცოდნის შექმნა. საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო პროგრამა დოქტორანტებს აძლევს საშუალებას:</p> <ul style="list-style-type: none"> - განუვითაროს საერთაშორისო ურთიერთობებში არსებული აქტუალური პრობლემების მეცნიერული გააზრებისა და შეფასების უნარი, უზრუნველყოს არსებული ცოდნის განახლება და მისი იმპლემენტაცია კვლევის პროცესთან ერთად; - საერთაშორისო ურთიერთობების პრობლემატიკის თეორიული კუთხით გააზრების საფუძველზე ხელი შეუწყოს მაღალი ხარისხის, პრაქტიკულად გამოყენებადი მონოგრაფიული ხასიათის ნაშრომის შექმნას; - სამეცნიერო და აკადემიურ წრეებთან დინამიკური კომუნიკაციის ჩამოყალიბებით ხელი შეუწყოს ცოდნის მუდმივი განახლების უნარის გამომუშავებას; - გამოუმუშაოს საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში შემავალი დარგობრივი პრობლემების გადაწყვეტის, თანამედროვე კონცეპტუალური მოდგომებისა და მეთოდების გამოყენებით კვლევის დამოუკიდებლად ორგანიზებისა და განხორციელების უნარი. - მისცეს საერთაშორისო ურთიერთობების საკითხებზე დარგის სიღრმისეული და სისტემური ცოდნა - გამოუმუშაოს მიღებული ცოდნის ეფექტურად გამოყენების უნარი, ინსტიტუციებში კონკრეტული ღონისძიებების გასატარებლად და პოლიტიკის დონეზე გადაწყვეტილებების მისაღებად; - გაითავისონ და დაიცვან პროგრესული ღირებულებები საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში.
<p>პროგრამის სწავლის შედეგი</p>	<ul style="list-style-type: none"> - სტუდენტები მიიღებენ ახალ ღრმა ცოდნას საერთაშორისო ურთიერთობების დისციპლინაში, ასევე თეორიული კუთხით მიმდინარე დებატების შესახებ. - სტუდენტი ასევე მიიღებს პრაქტიკის უახლეს მიღწევებზე დაფუძნებულ ცოდნას, საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში პრაქტიკული კვლევის მეთოდებისა და მეთოდოლოგიის მყარ ცოდნას, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა თუ ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებას იძლევა, - სტუდენტი შეისწავლის კვლევის თანამედროვე ინოვაციურ მეთოდებს და ხერხებს; შეიმუშავებს სწავლების თანამედროვე პროგრესულ მეთოდებს,

	<p>დაუფლება საერთაშორისო ურთიერთობების, საგარეო პოლიტიკის და კონფლიქტების მოგვარების თეორიების ფარგლებში არსებულ ფუნდამენტურ ცოდნას, ასევე საერთაშორისო ურთიერთობებისთვის საჭირო კვლევის მეთოდებს</p> <ul style="list-style-type: none"> - არსებული პრობლემების მიკრო და მაკრო დონეზე გამოვლენის, ანალიზის და გადაჭრის შესახებ.
<p>დასაქმების სფეროები</p>	<p>საერთაშორისო ურთიერთობების დოქტორს შეუძლია დაიკავოს შესაბამისი თანამდებობა სახელმწიფო სტრუქტურებში და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, დადგენილი ნომენკლატურის მიხედვით. ამასთან საერთაშორისო ურთიერთობების დოქტორები შეძლებენ პედაგოგიურთან ერთად, სამეცნიერო-კვლევითი და საექსპერტო საქმიანობის განხორციელებას, ასევე კონკურენტუნარიანები იქნებიან პროფესიაში მაღალი პოზიციების საპასუხისმგებლო თანამდებობების დასაკავებლად.</p> <p>კავკასიის უნივერსიტეტი დოქტორანტურის კურსდამთავრებულთან აფორმებს პედაგოგიური საქმიანობის განხორციელების შესახებ სამწლიან ექსკლუზიურ შრომით ხელშეკრულებას. გარდა ამისა, პროგრამის კურსდამთავრებული შეიძლება დასაქმდეს შემდეგი მიმართულებებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ საგანმანათლებლო დაწესებულებები ➢ სამეცნიერო და კვლევითი დაწესებულებები ➢ ანალიტიკური ცენტრები ➢ საერთაშორისო ორგანიზაციები

<p>სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა</p>	<p>საერთაშორისო ურთიერთობების სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამით შემოთავაზებული სასწავლო კურსების დაუფლება სწავლების პროცესში სტუდენტთა აქტიურ მონაწილეობას ითვალისწინებს და შეძენილი ცოდნის უწყვეტი შეფასების პრინციპს ეფუძნება.</p> <p>განვლილი სასწავლო კურსის პროგრამით გათვალისწინებული საკითხების ათვისება შეფასებული იქნება 100 ქულიანი სისტემით, რომელიც სასწავლო პროცესში ჩართული მეთოდების წილისგან შედგება. სტუდენტის სემესტრის განმავლობაში გაწეული შრომის შეფასება გარკვეული შეფარდებით ითვალისწინებს:</p> <ul style="list-style-type: none"> - მისი დამოუკიდებელი მუშაობის შეფასებას; - ყოველკვირეულ შეფასებას; - შუალედურ შეფასებას; - საბოლოო გამოცდის შეფასებას. <p>სტუდენტის ცოდნის შეფასებისათვის გამოიყენება როგორც ზეპირი, ასევე წერიითი (ტესტი, ღია კითხვები, ესე, და ა.შ) გამოკითხვა, ჯგუფური/ინდივიდუალური დავალების მომზადება და მისი პრეზენტაცია, კვლევითი პრაქტიკის პორტფოლიოს დაცვა. შეფასების კომპონენტები და მათი ხვედრითი წილი ასახული იქნება კონკრეტული სასწავლო კურსის სილაბუსში.</p> <p>შეფასების სისტემაში ქულები გადანაწილდება შემდეგი სქემის მიხედვით:</p> <p>(A) ფრიადი - მაქსიმალური შეფასების 91%-100%</p> <p>(B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81% – 90%.</p> <p>(C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71% – 80 %.</p>
--	--

- (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61% – 70%.
- (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51% – 60%.

თუ სტუდენტმა ვერ დააგროვა დადებითი შეფასებისთვის საკმარისი ქულათა ჯამი, მაგრამ მის მიერ მოპოვებული ქულები შეადგენს ან აღემატება მაქსიმალური შეფასების 41%-ს, მას ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება. მაქსიმალური შეფასების 40% და ნაკლები შეფასების მიღება ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სადოქტორო ნაშრომის შეფასებისათვის გამოიყენება შეფასების შემდეგი სისტემა:

- ა) ფრიადი (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი; -91.00–100.00 ქულა.
  - ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება; 81.00–90.00 ქულა.
  - გ) კარგი (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება; 71.00–80.00 ქულა.
  - დ) საშუალო (bene) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აკმაყოფილებს; 61.00–70.00 ქულა.
  - ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს; 51.00–60.00 ქულა.
  - ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficienter) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო ვერ აკმაყოფილებს; 41.00–50.00 ქულა.
  - ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს. 40.00 ქულა და ნაკლები.
- დისერტაცია** ფასდება დაცვაზე საბჭოს წევრთა შეფასებებით. დეტალური ინფორმაცია მოცემულია სადოქტორო/სადისერტაციო საბჭოს დებულებაში.

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები

- ლექცია   სემინარი   სამეცნიერო ნაშრომების ანალიზი
- პროექტი/რეფერატი   დამოუკიდებელი მუშაობა   სადოქტორო დისერტაცია /ნაშრომი

სწავლის პროცესში კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე გამოიყენება სწავლების ისეთი მეთოდები, როგორებიცაა ზეპირსიტყვიერი მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, წერითი მუშაობის მეთოდი, დემონსტრირების მეთოდი, დისკუსია/დებატების მეთოდი, შემთხვევის ანალიზის (Case study) მეთოდი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლების (PBL) მეთოდი, ევრისტიკული მეთოდი, გონებრივი იერიშის მეთოდი, სწავლების დედუქციური მეთოდი, ანალიზის მეთოდი, სინთეზის მეთოდი და სხვა.

პროგრამის სასწავლო კურსები

სასწავლო კურსის დასახელება	სასწავლო კურსის აღწერა	სავალდებულო/ არჩევითი	ECTS კრედიტი	სწავლების სემესტრი
კვლევის მეთოდები	კურსი აცნობს დოქტორანტებს მონაცემების შეგროვებისა და ანალიზის რაოდენობრივ მეთოდებს. კურსი საშუალებას აძლევს სტუდენტს ინდივიდუალურად შეძლოს თვისობრივი კვლევის ჩატარება. კურსის დასაწყისში მიწოდებული იქნება თეორიული საფუძვლები. დამსწრეები გაივლიან ხარისხობრივი კვლევის მთლიან პროცესს. აგრეთვე კურსის დროს მოხდება თითოეული დოქტორანტის ინდივიდუალური კვლევის პროცესში წარმოშობილი პრობლემების/საკითხები განხილვა.	სავალდებულო	5	I
აკადემიური წერა	აკადემიური წერის სტილი მნიშვნელოვანია სტუდენტისთვის, რათა მან წარმატებით გაიაროს სადოქტორო პროგრამა, და შეძლოს უმაღლეს სამეცნიერო დონეზე სხავდასხვა აკადემიური სტილების გამოყენებით დაწეროს სტატიები და წარმოადგინოს კვლევის შედეგები. აღნიშნული კურსი ეხმარება სტუდენტს განივითაროს მოხსენებების, ანგარიშების, თეზისების, სტატიების და წიგნის წერის, ასევე, აკადემიური ნაშრომისთვის აუცილებელი ციტირების წესის უნარი.	სავალდებულო	5	I
საერთაშორისო ურთიერთობების თეორია	სასწავლო კურსი წარმოადგენს საერთაშორისო ურთიერთობების რჩეული თეორიული სკოლებისა და საერთაშორისო ურთიერთობებში დომინანტური თემების (სახელმწიფო და საერთაშორისო საზოგადოება, უსაფრთხოება, გლობალიზაცია, ადამიანის უფლებები, გარემოს დაცვა და სხვა) თეორიულ ანალიზს. საკითხავი მასალა ძირითადად შედგება პირველწყაროებისგან. კურსი გულისხმობს დოქტორანტთა აქტიურ ჩართულობას ამ ტრადიციული და მოწინავე თეორიების შესამეცნებლად და გასააზრებლად.	სავალდებულო	10	I
კონფლიქტების მოგვარების თეორიები	კონფლიქტების მოგვარების თეორიები განიხილავს საერთაშორისო ურთიერთობების, პოლიტიკური მეცნიერებების, მშვიდობის კვლევების, კონფლიქტოლოგიის და სოციალური ფსიქოლოგიის იმ თეორიებს, რომლებიც ხსნიან კონფლიქტების წარმოშობას და მათ მოგვარებას.	არჩევითი	5	I
დიდი ქვეყნების საგარეო პოლიტიკა	კურსის მიზანია, გააცნოს და კრიტიკულად შეამეცნოს წამყვანი სახელმწიფოების საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებები, პრიორიტეტების დასახვის პროცესები და საგარეო პოლიტიკური მიზნების მისაღწევად მათ ხელთ არსებული ინსტრუმენტები.	არჩევითი	5	I
თანამედროვე პოლიტიკური ფილოსოფია	მოცემული კურსი ითვალისწინებს ანგლო-ამერიკული პოლიტიკური ფილოსოფიის ძირითადი ავტორების და მათ შორის მიმდინარე დებატების	სავალდებულო	5	II

	სტუდენტებისთვის გაცნობას.			
სწავლების მეთოდები	სწავლების მეთოდოლოგიის კურსში მოცემულია დეტალური, პრაქტიკული ინსტრუქციები დოქტორანტიისთვის, რომელიც მას საშუალებას მისცემს სრულყოფილად დაეუფლოს სწავლების მეთოდებსა და აუდიტორიასთან მუშაობის ხელოვნებას.	სავალდებულო	10	II
სწავლება და ასისტირება	სწავლების მეთოდოლოგიის კურსში მოცემულია დეტალური, პრაქტიკული ინსტრუქციები დოქტორანტიისთვის, რომელიც მას საშუალებას მისცემს სრულყოფილად დაეუფლოს სწავლების მეთოდებსა და აუდიტორიასთან მუშაობის ხელოვნებას.	სავალდებულო	20	III, IV
დისერტაციის მომზადება და დაცვა	მესამე აკადემიური წლის ბოლოს დოქტორანტურის სტუდენტი გადის სადისერტაციო ნაშრომის დაცვაზე. სადოქტორო პროგრამის სტუდენტი დისერტაციას იცავს დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წინაშე.	სავალდებულო	120	III-VI